

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13864/2023
22.02.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Милица Видић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Новом Саду, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 319/2022 од 15.12.2022. године, у седници одржаној 22.02.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 319/2022 од 15.12.2022. године и предмет **ВРАЋА** том суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Руми П 385/17 од 09.06.2021. године, делимично је усвојен тужбени захтев, па је обавезана тужена Република Србија – Основни суд у Руми, као правни следбеник Основног суда у Сремској Митровици – Судска јединица у Пећинцима, да тужилци на име накнаде материјалне штете исплати 1.783.688,80 динара у појединачним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости до исплате (став први изреке). Тужбени захтев је делимично одбијен за износе ближе наведене у ставу другом изреке са законском затезном каматом на те износе. Обавезана је тужена да тужилци накнади парничне трошкове у укупном износу од 339.955,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате (став трећи изреке).

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 319/2022 од 15.12.2022. године, усвојена је жалба и пресуда Основног суда у Руми П 385/17 од 09.06.2021. године исправљена решењем П 385/17 од 16.09.2021. године, у побијаном усвајајућем делу преиначена, тако што је одбијен тужбени захтев тужене да на име накнаде материјалне штете исплати тужилци износ од 3.262.364,47 динара у појединачно означеним месечним новчаним износима са законском затезном каматом од сваког 01. у месецу за претходни месец до коначне исплате и обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове поступка у износу од 82.500,00 динара (став први изреке). Обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења (став други изреке).

Против преиначујућег дела правноснажне пресуде донете у другом степену, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба Закона о парничном поступку из члана 374. став 1. која је учињена у поступку пред другостепеним судом, због погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао правноснажну пресуду у преиначујућем делу, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23) и утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Међутим, основано се у ревизији указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 383. став 4. Закона парничном поступку.

Одредбом члана 383. став 1. Закона парничном поступку прописано је да другостепени суд одлучује о жалби по правилу без расправе. Према члану 394. истог Закона, другостепени суд ће пресудом преиначити првостепену пресуду ако је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је оно у првостепеној пресуди, ако је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе, а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима, ако је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда, ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено, али да је првостепени суд погрешно применио материјално право. Да би преиначио првостепену пресуду, другостепени суд не може да изврши другачију оцену доказа изведених пред првостепеном судом. Ако не прихвата оцену доказа извршену од стране првостепеног суда и сматра да је чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, другостепени суд има могућност да сам одржи расправу и понови већ изведене доказе (члан 383. став 4.ЗПП). У овом случају другостепени суд то није учинио, већ је извршио оцену исказа парничних странака у првостепеном поступку и извео супротан закључак о основаности, односно неоснованости тужбеног захтева у односу на закључак првостепеног суда, па је тако неправилно применио горе наведене одредбе Закона парничном поступку, што је било од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је као удовица пок. ББ бившег из ... у оставинском поступку оглашена за његовог наследника на пријављеној заоставштини. Општински суду у Руми, Одељење у Пећинцима је на предлог извршних поверилаца одредио извршење против тужиле и њеног супруга као извршних дужника, продајом непокретности које су уписане у зк.ул. .. КО ... и то парцеле број .. на којој је уписан воћњак у селу и парцеле .. на којој су уписани стамбена зграда и двориште. Против решења изјављена је жалба коју је Окружни суд у Сремској Митровици одбио. Решењем извршног суда И 115/05 предметне непокретности досуђене су ВВ из ... као најповољнијем понуђачу – купцу непокретности који је потом обавестио суд да се извршни дужници нису иселили из објекта, па је тражио наставак поступка ради њиховог иселења и с тим у вези донет је

закључак од 04.11.2009. године о дану и часу спровођења исељења, које је затим спроведено 10.11.2009. године тако што су извршни дужници са свим својим стварима исељени.

На парцели .. у ... у улици ... број .. у стварности је осим уписаног стамбеног објекта постојао и нелегални пословни објекат са радионицом, који није био уписан у Земљишне књиге. Решењем извршног суда Ипв И 212/13 од 21.09.2016. године делимично је усвојен приговор овде тужиле као извршног дужника, па је првостепено решење И 3524/12 од 15.05.2013. године преиначено и утврђено је постојање неправилности у спровођењу извршења по решењу И 108/09 од 14.07.2009. године доношењем закључка о дану и часу спровођења исељења (закључак од 04.11.2009. године) исељењем које је спроведено 10.11.2009. године, док је у преосталом делу решење од 15.05.2013. године потврђено. У образложењу одлуке је наведено да је извршни поверилац (ВВ) стекао право својине на парцели .. – воћњак у селу површине 0.03,89 ха и на парцели .. стамбена зграда и двориште површине 0.04,00 ха све у КО ... и има право да му те непокретности буду предате испражњене од свих лица и ствари. Међутим, објекат изграђен на парцели .. није био предмет извршног поступка који се водио пред Општинским судом у Руми под бројем И 115/05, па самим тим ни поступак ради предаје непокретности испражњених од свих лица и ствари, те и да стицањем права својине куповином земљишта воћњака на судској продаји извршни поверилац (ВВ) није могао стећи право својине, нити друго својинско право и на објекту изграђеном на њему (земљиште – воћњак). У поступку спровођења извршења од тужиле и њеног супруга су узети кључеви од пословног објекта са радионицом, али кључеви нису предати купцу – извршном повериоцу већ су депоновани у депозит суда, а објекат том приликом био запечаћен. У међувремену преминуо је извршни дужник ББ, предметни пословни објекат са радионицом је у потпуности срушен. Пословни објект на адреси у улици ... број .., саграђен на парцели .. је наменски прављен као радионица у којем је породица тужиле обављала пословну делатност, а радња је временом мењала пословно име, Занатска браварска радња, Ортачко друштво „ГГ“, ГГ1 ДНД, а сада постоји под пословним именом ДД ПВЦ столарија и уградња – ГГ са седиштем на адреси ... број .. .

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је извео закључак да је због постојања неправилности у спровођењу извршења тужиле исељена из пословног објекта са радионицом у ..., у улици ... број .., саграђеном на парцели број .., те да је због тога претрпела штету јер тај објекат није могла да користи за обављање пословне делатности, већ је морала да узме у закуп други пословни простор из којих разлога њен тужбени захтев за исплату претрпљене материјалне штете је делимично усвојен у висини закупнине за пословни простор из кога је исељена.

Другостепени суд је закључио да је првостепени суд на потпуно и правилно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право када је тужбени захтев тужиле усвојио. Ово из разлога што тужиле није била власник предузетничке радње, нити је била члан ортачког друштва, а свој захтев за накнаду штете заснива на тврдњи да трпи штету због незаконитог исељења из помоћног објекта и немогућности да га користи, па за обављање привредне делатности користи изнајмљене просторије за које плаћа закуп. Другостепени суд утврђује да она није власник радње, већ њен син, па нема активну легитимацију у погледу конкретног захтева за накнаду штете. Поред

тога другостепени суд сматра да није доказала да је у изнајмљеном простору обављала делатност.

По становишту Врховног суда, другостепени суд је без одржавања расправе другачије ценио доказе и утврдио чињенице од првостепеног суда. Наиме, првостепени суд је у целости прихватио исказ тужиље, сведока ГГ и ДД и утврдио да су након пресељења били принуђени да изнајме кућу са пословним простором за обављање пословне делатности и да изнајмљивање пословног простора у ул. ..., плаћају 150 евра месечно. О висини закупнине за изнајмљени пословни простор у улици ... у ... постоји и налаз вештака. Првостепени суд је прихватио исказ тужиље да се делатност обављала све време у пословном простору у улици ... број .. . Другостепени суд изводи закључак да није доказано да се делатност икада обављала у пословном простору у ул. ... број ..., јер је радња била регистрована на другој адреси, иако је првостепени суд прихватио исказ тужиље у делу у којем је објаснила различиту адресу регистрације радње и места обављања делатности.

Другостепени суд из писаних доказа закључује да тужиља никада није била власник предузетничке радње, нити члан ортачког друштва које је претрпело штету, па стога нема ни активну легитимацију за вођење овог спора, на основу извода из АПР из 2019.године. Захтев тужиље за накнаду штете односи се на период од новембра 2009.године до 03.02.2021. године. Због погрешне примене материјалног права непотпуно су утврђене чињенице везане за то ко се бавио предузетничком делатношћу у спорном периоду. Ради правилне примене материјалног права у погледу легитимације тужиље за вођење овог спора, другостепени суд није узео у обзир да је тужиља наследник иза свог покојног супруга, који је преминуо ...2012. године и да она за тај период накнаду штете потражује и као његов наследник.

У поновном поступку другостепени суд ће отклонити указане битне повреде поступка и оценити и утврдити чињенице од којих зависи правилна примена материјалног права на коју је указано овим решењем како би имао могућност да донесе правилну и закониту одлуку.

Из свега изнетог одлучено је као у изреци на основу одредбе члана 415.став 1. и 416.став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**